

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2021. gada 13. janvārī*

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 258. pants – Finanšu instrumentu tirgi –
Direktīvas 2014/65/ES un (ES) 2016/1034 – Netransponēšana un/vai transponēšanas pasākumu
nepaziņošana – LESD 260. panta 3. punkts – Lūgums piespriest naudas soda samaksu

Lietā C-628/18

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam un 260. panta
3. punktam, ko 2018. gada 5. oktobrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Scharf* un *G. von Rintelen*, kā arī *B. Rous Demiri*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Slovēnijas Republiku, ko pārstāv *T. Mihelič Žitko*, *A. Dežman Mušič* un *N. Pintar Gosenca*, pārstāves,

atbildētāja,

ko atbalsta:

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv *S. Eisenberg*, pārstāve,

Igaunijas Republika, ko pārstāv *N. Grünberg*, pārstāve,

Austrijas Republika, ko pārstāv *G. Hesse*, pārstāvis,

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna*, pārstāvis,

personas, kas iestājušās lietā,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja *A. Prehala* [*A. Prechal*], Tiesas priekšsēdētājs *K. Lénartss*
[*K. Lenaerts*], kas pilda trešās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši *A. Kumins* [*A. Kumin*], *N. Vāls*
[*N. Wahl*], un *F. Biltšens* [*F. Biltgen*] (referents),

ģenerālvokāts: *P. Pikamēe* [*P. Pikamäe*],

sekretārs: *M. Longars* [*M. Longar*], administrators,

* Tiesvedības valoda – slovēņu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2020. gada 9. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušanās pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Prasības pieteikumā Eiropas Komisija lūdz Tiesu:

- konstatēt, ka, vēlākais līdz 2017. gada 3. jūlijam nepieņemot normatīvos un administratīvos aktus, kas ir vajadzīgi, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV 2014, L 173, 349. lpp.), un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/1034 (2016. gada 23. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem (OV 2016, L 175, 8. lpp.), vai katrā ziņā nepaziņojot par minētajiem tiesību aktiem Komisijai, Slovēnijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir saskaņā ar Direktīvas 2014/65 93. pantu, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvas 2016/1034 1. pantu;
- piespriest Slovēnijas Republikai saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu samaksāt naudas sodu 1 028 560 EUR apmērā, kas tai jāpārskaita uz Komisijas norādīto kontu dienā, kad tiks pasludināts spriedums izskatāmajā lietā, un
- piespriest Slovēnijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Atbilstoši Direktīvas 2014/65 1. pantam:

“1. Šī direktīva attiecas uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām, tirgus operatoriem, datu ziņošanas pakalpojumu sniedzējiem un trešo valstu brokeru sabiedrībām, kas sniedz ieguldījumu pakalpojumus vai veic ieguldījumu darbības, Savienībā izveidojot filiāli.

2. Šajā direktīvā noteiktas prasības attiecībā uz:

- a) atļauju izsniegšanu ieguldījumu brokeru sabiedrībām un to darbības nosacījumiem;
- b) trešo valstu brokeru sabiedrību ieguldījumu pakalpojumu vai darbību veikšanu, izveidojot filiāli;
- c) atļauju izsniegšanu regulētiem tirgiem un to darbību;
- d) atļauju izsniegšanu datu ziņošanas pakalpojumu sniedzējiem un to darbību; un
- e) kompetento iestāžu veiktu pārvaldību, sadarbību un noteikumu piemērošanu.

3. Turpmāk uzskaitītie noteikumi attiecas arī uz kredītiestādēm, kam atļauja izsniegta saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, ja tās sniedz vienu vai vairākus ieguldījumu pakalpojumus un/vai veic ieguldījumu darbības:

- a) 2. panta 2. punkts, 9. panta 3. punkts, 14. un 16. līdz 20. pants,

- b) II sadaļas [II] nodaļa, izņemot 29. panta 2. punkta otro daļu,
- c) II sadaļas [III] nodaļa, izņemot 34. panta 2. un 3. punktu un 35. panta 2., 3., 4., 5., 6. un 9. punktu;
- d) [67. līdz 75. pants], 80., 85 un 86. pants.

4. Turpmāk minētie noteikumi attiecas arī uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām un kredītiestādēm, kam atļauja izsniegta saskaņā ar Direktīvu 2013/36/ES, un, kas pārdod strukturētos noguldījumus vai konsultē klientus par tiem:

- a) 9. panta 3. [punkts], 14. [pants] un 16. panta 2., 3. un 6. [punkts];
- b) 23., 24., 25., 26., 28. un 29. pants, izņemot tā 2. punkta otro daļu, un 30. pants, un
- c) 67. līdz 75. pants.

5. Šīs direktīvas 17. panta 1. [līdz] 6. punkts arī attiecas uz regulēto tirgu un DTS [daudzpusējas tirdzniecības sistēmas] locekļiem vai dalībniekiem, kuriem nav jābūt atļaujai saskaņā ar šo direktīvu atbilstīgi 2. panta 1. punkta a), e), i) un j) apakšpunktam.

6. Šīs direktīvas 57. un 58. panta noteikumi arī attiecas uz personām, kurām piemēro izņēmumu atbilstīgi 2. pantam.

7. Visas finanšu instrumentu daudzpusējas sistēmas darbojas vai nu saskaņā ar II sadaļas noteikumiem attiecībā uz DTS vai OTS [organizētu tirdzniecības sistēmu], vai nu saskaņā ar III sadaļas noteikumiem attiecībā uz regulētiem tirgiem.

Visas ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras regulēti, bieži, regulāri un būtiski darbojas savā vārdā, izpildot klientu rīkojumus ārpus regulētā tirgus, daudzpusējā tirdzniecības sistēmā vai organizētā tirdzniecības sistēmā, darbojas saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulas (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV 2014, L 173, 84. lpp.) III sadaļu.

Neskarot Regulas (ES) Nr. 600/2014 23. un 28. pantu, visi pirmajā un otrajā daļā minētie darījumi ar finanšu instrumentiem, kas nav noslēgti daudzpusējā sistēmā vai sistemātiskā internalizētājā, atbilst attiecīgajiem Regulas (ES) Nr. 600/2014 III sadaļas noteikumiem.”

3 Direktīvas 2014/65 93. pantā “Transponēšana” ir paredzēts:

“1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2016. gada 3. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai minēto noteikumu tekstu.

Dalībvalstis piemēro minētos pasākumus sākot ar 2017. gada 3. janvāri, izņemot noteikumus, ar kuriem transponē 65. panta 2. punktu, ko piemēro, sākot ar 2018. gada 3. septembri.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce. Tās iekļauj arī norādi, ka atsauces uz direktīvām, kuras atceļ ar šo direktīvu, spēkā esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce un kā formulējams šāds paziņojums.

[..]

3. Dalībvalstis nosūta Komisijai un EVTI valstu likumu galveno noteikumu saturu, ko tās pieņem šīs direktīvas darbības jomā.”

4 Direktīvas 2016/1034 1. pantā ir paredzēts:

“Direktīvu 2014/65/ES groza šādi:

[..]

7) direktīvas 93. panta 1. punktā vārdus “2016. gada 3. jūlijam” aizstāj ar vārdiem “2017. gada 3. jūlijam”, vārdus “2017. gada 3. janvāri” aizstāj ar vārdiem “2018. gada 3. janvāri” un vārdus “2018. gada 3. septembri” aizstāj ar vārdiem “2019. gada 3. septembri”.”

Pirmstiesas procedūra un tiesvedība Tiesā

- 5 Nesaņemama no Slovēnijas Republikas nekādu informāciju par normatīvo un administratīvo aktu – kas vajadzīgi, lai istenotu Direktīvu 2014/65, kas grozīta ar Direktīvu 2016/1034 (turpmāk tekstā – “FITD II”), – pieņemšanu un publicēšanu līdz šīs pēdējās minētās direktīvas 93. pantā noteiktā transponēšanas termiņa beigām, proti, līdz 2017. gada 3. jūlijam, 2017. gada 26. septembrī Komisija šai dalībvalstij nosūtīja brīdinājuma vēstuli.
- 6 No Slovēnijas Republikas atbildes, kas datēta ar 2017. gada 23. novembri, izriet, ka šajā datumā transponēšanas pasākumi bija vienīgi sagatavošanas stadijā un tiem vajadzēja tikt pieņemtiem 2018. gada aprīlī. 2018. gada 26. janvārī Komisija nosūtīja šai dalībvalstij argumentētu atzinumu, to aicinādama veikt nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu FITD II prasības divu mēnešu laikā no šī atzinuma saņemšanas brīža.
- 7 Tā kā Komisija noraidīja lūgumu pagarināt termiņu atbildes uz šo argumentēto atzinumu sniegšanai, Slovēnijas Republika ar 2018. gada 21. marta vēstuli uz minēto argumentēto atzinumu atbildēja, ka likumprojekts, kurā ir ietverti FITD II transponēšanas pasākumi, ir pieņemšanas stadijā un tam vajadzētu tikt pieņemtam 2018. gada aprīlī. Minētajai atbildei tika pievienoti likumprojekti.
- 8 2018. gada 1. augustā Slovēnijas Republika informēja Komisiju par pirmstermiņa vēlēšanām un jaunas Nacionālās asamblejas sanākšanu un lūdza Komisiju izrādīt saprotošu attieksmi attiecībā uz transponēšanas pasākumu veikšanu. Šajā pašā vēstulē šī dalībvalsts turklāt norādīja, ka tā veiks visas procedūras saistībā ar jaunā likuma par finanšu instrumentu tirgiem pieņemšanu, ar kuru tikšot nodrošināta FITD II transponēšana, līdz 2018. gada septembra beigām.
- 9 Uzskatīdama, ka Slovēnijas Republika nav paziņojusi par valsts pasākumiem FITD II transponēšanai, Komisija 2018. gada 5. oktobrī cēla šo prasību, lūgdama Tiesu konstatēt Slovēnijas Republikai pārņemto pienākumu neizpildi un uzlikt šai dalībvalstij pienākumu maksāt ne vien naudas sodu, bet arī kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu.
- 10 Savā replikas rakstā Komisija informēja Tiesu, ka tā daļēji atsauc savu prasību, atsakoties no lūguma piemērot kavējuma naudu par katru izpildes kavējuma dienu, jo pēc Direktīvu 2014/65 un 2016/1034 pilnīgas transponēšanas Slovēnijas tiesībās, kas stājās spēkā 2018. gada 6. decembrī, šim lūgumam esot zudusi jēga. Tāpat tā precizēja, ka naudas soda summa, kuru tā prasa piespriest šajā lietā, esot 1 028 560 EUR par laikposmu no 2017. gada 4. jūlija līdz 2018. gada 6. decembrim, proti, par 520 dienām ar dienas likmi 1978 EUR.
- 11 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 9. janvāra, 4. februāra, 7. februāra, kā arī 14. maija lēmumiem attiecīgi Polijas Republikai, Vācijas Federatīvajai Republikai, Igaunijas Republikai, kā arī Austrijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Slovēnijas Republikas prasījumu atbalstam.

Par prasību

Pienākumu neizpilde atbilstoši LESD 258. pantam

Lietas dalībnieku argumenti

- 12 Komisija uzskata, ka, vēlākais līdz 2017. gada 3. jūlijam nepieņemdamā visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu FITD II prasības, vai katrā ziņā nepaziņodama Komisijai par šīm tiesību normām, Slovēnijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai ir uzlikti saskaņā ar šīs direktīvas 93. pantu.
- 13 Izskatāmajā lietā Komisija uzskata, ka FITD II pilnīga transponēšana ir notikusi tikai ar *Zakon o trgu finančnih instrumentov* (Likums par finanšu instrumentu tirgu, *Uradni list RS*, Nr. 77/18), par ko Komisijai paziņots 2018. gada 6. decembrī. Ar 2018. gada 3. decembrī paziņotajiem valsts pasākumiem, proti, trīs tiesību aktiem, diviem lēmumiem un tiesību normām, ar kurām tiek grozīts un papildināts Ļubļanas Biržas kodekss (*Uradni list RS*, Nr. 76/17), labākajā gadījumā tikai daļēji tika transponēta Direktīva 2014/65.
- 14 Šajā ziņā Komisija norāda, ka Slovēnijas Republika pati esot atzinusi, ka ar šiem pasākumiem tikai daļēji tika transponēta FITD II, jo dažas tiesību normas netika transponētas, bet citas tika transponētas tikai daļēji. Tas tā esot it īpaši to tiesību normu gadījumā, kas ir piemērojamas gan daudzpusējas tirdzniecības sistēmām (DTS), gan organizētas tirdzniecības sistēmām (OTS).
- 15 Turklāt Komisija norāda, ka ar FITD II ir ieviestas jaunas tiesību normas, salīdzinot ar tiesību normām, kuras ir minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK (OV 2004, L 145, 1. lpp.), un kuru transponēšana tika nodrošināta ar 2018. gada 3. decembrī paziņotajiem pasākumiem, lai reglamentētu jaunas tirdzniecības vietas un darbības, kas esot izveidojušās un kas neesot ietilpušas Direktīvas 2004/39 piemērošanas jomā un līdz ar to neesot tikušas nekādi reglamentētas. Savienības likumdevējs ar FITD II un Regulu Nr. 600/2014 esot ieviesis jaunus un uzticamākus reglamentējošos noteikumus, kas ļauj ņemt vērā tirgus aizvien lielāko komplicētību, kurai raksturīga augoša finanšu instrumentu daudzveidība un jaunas tirdzniecības metodes.
- 16 Galvenie FITD II ieguldījumi drošākas, stabilākas, pārredzamākas un atbildīgākas finanšu sistēmas izveidē, kas darbojas ekonomikas un sabiedrības labā, esot it īpaši tajā, kā tas izrietot no šīs direktīvas 27. panta 3. punkta, ka tiekot izveidots tirgus struktūras ietvars, novēršot trūkumus un nodrošinot, ka darījumi vajadzības gadījumā notiek reglamentētās tirdzniecības vietās. Ar šīs direktīvas 20. un 27. pantu tiekot ieviesti noteikumi, kas nodrošinot vienlīdzīgas konkurences apstākļus attiecībā uz reglamentētajiem tirgiem un DTS. Minētās direktīvas II sadaļas II nodaļas 3. iedaļa attiecoties uz biržu tirgu pārskatāmības pastiprināšanu un finanšu instrumentu, kas nav akcijas vai tamlīdzīgi instrumenti, pārskatāmības principa ieviešanu. Esot noteikti saskaņoti noteikumi attiecībā uz pozīciju limitiem un pozīciju pārvaldības kontroles mehānismi preču atvasinātajos instrumentos. Ar FITD II 64. un 66. pantu tiekot pastiprināta tirdzniecības datu konsolidācijas un publicēšanas efektivitāte. Tās 57. un 58. pantā arī tiekot pastiprinātas uzraudzības pilnvaras un izveidots saskaņots režīms preču atvasināto instrumentu pozīciju ierobežojumiem, lai uzlabotu pārredzamību, veicinātu sakārtotu cenu noteikšanu un novērstu tirgus ļaunprātīgu izmantošanu. Esot uzlaboti konkurences apstākļi, kādos notiek tirdzniecība un finanšu instrumentu tirvērte. Tādējādi ar FITD II 25. pantu tiek pastiprināta ieguldītāju aizsardzība, un tās 70. pantā tiekot grozīts sankciju regulējums, kas pastāv, lai noteiktu efektīvus un saskaņotus administratīvos sodus. Šīs direktīvas V sadaļā esot ieviests jauns pakalpojumu veids, kas ir jāpastiprina un jāuzrauga, proti, "datu ziņošanas pakalpojumi". Turklāt ar šīs direktīvas 39. līdz

43. pantu tiekot izveidota saskaņota sistēma, kas ļauj trešo valstu uzņēmumiem piekļūt Savienības tirgiem, ja tie sniedz konkrētus pakalpojumus Savienībā vai veic noteiktas darbības Savienībā profesionālu klientu un tiesīgu darījumu partneru vārdā.

- 17 Visbeidzot Komisija norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru, ja direktīvā ir tieši paredzēts – tāpat kā FITD II 93. pantā –, ka transponēšanas tiesību normās ir jāietver atsauce uz šo direktīvu vai šāda atsauce ir jāpievieno šo tiesību normu oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā ir katrā ziņā jāpieņem pozitīvs attiecīgās direktīvas transponēšanas tiesību akts, kurā ietverta šāda atsauce (spriedums, 2015. gada 11. jūnijs, Komisija/Polija, C-29/14, EU:C:2015:379, 49. punkts un tajā minētā judikatūra). Tomēr šajā lietā nevienā no Slovēnijas Republikas 2018. gada 3. decembrī paziņotajiem pasākumiem neesot bijis atsauces uz FITD II.
- 18 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisija uzskata, ka Slovēnijas Republika noteiktajā termiņā nav pieņēmusi un katrā ziņā nav par paziņojusi šīs direktīvas transponēšanai nepieciešamajām tiesību normām.
- 19 Slovēnijas Republika, nenoliedzot, ka tā savlaicīgi nav informējusi Komisiju par FITD II daļēju transponēšanu, apgalvo, ka, beidzoties termiņam, lai izpildītu argumentēto atzinumu, lielākā daļa šīs direktīvas noteikumu bija transponēti Slovēnijas tiesību sistēmā ar 2018. gada 3. decembrī paziņotajiem valsts pasākumiem, kas uzskaitīti šī sprieduma 13. punktā. Ar šiem pasākumiem esot tikusi Slovēnijas tiesību sistēmā transponēta Direktīva 2004/39, tādējādi arī daļēji transponējot FITD II, kas izstrādāta, pamatojoties uz Direktīvu 2004/39. Šī dalībvalsts norāda, ka līdz 2018. gada 3. decembrim tā nav paziņojusi Komisijai par šiem pasākumiem kā tiesību aktiem, kas nodrošina FITD II transponēšanu, jo likumprojektus, par kuriem tā bija Komisiju informējusi, ka tie ir pieņemšanas stadijā un to mērķis ir reformēt finanšu instrumentu tirgus tiesisko regulējumu, Nacionālajai asamblejai vajadzēja pieņemt ne vēlāk kā 2018. gada aprīlī. Tomēr valdības maiņas un pirmstermiņa vēlēšanu dēļ šie likumprojekti tiek pieņemti vairāk nekā astoņus mēnešus pēc to iesniegšanas, kas notika 2018. gada februārī un martā.
- 20 Slovēnijas Republika turklāt norāda, ka Komisija 2018. gada 19. jūlijā nolēma celt prasību ne tikai pret Slovēnijas Republiku, bet arī pret Spānijas Karalisti. Tā atzīmē, ka Komisija, pēc tam, kad Spānijas Karaliste bija saņēmusi informāciju par FITD II daļēju transponēšanu un pilnīgas transponēšanas fāzes pabeigšanu līdz 2018. gada novembra beigām, esot nolēmusi uz noteiktu laiku apturēt procedūru attiecībā uz šo dalībvalsti. Slovēnijas Republika precizē, ka tā apzinājās faktu, ka tā nav informējusi Komisiju par daļēju transponēšanu, pirms tā bija cēlusi attiecīgo prasību, bet tai esot izdevies nodrošināt FITD II transponēšanu 2018. gada novembrī, tādējādi izpildot direktīvas 93. pantā paredzētos pienākumus termiņā, kādu Komisija bija noteikusi Spānijas Karalistei. Slovēnijas Republika norāda, ka saskaņā ar 7. punktu Komisijas priekšsēdētāja 2005. gada 9. decembra paziņojumā “Pārstrādātā redakcija par EKL 228. panta piemērošanu” [SEC(2005) 1658] sankcijas, ko Komisija Tiesai ir ierosinājusi par pienākumu neizpildi, jāaprēķina, izmantojot metodi, kurā tiek ņemts vērā samērīguma princips un vienlīdzīgas attieksmes princips starp dalībvalstīm. Šādos apstākļos šī dalībvalsts uzskata, ka Komisijai ir jāatsakās no prasības, ko tā cēlusi pret to sakarā ar pienākumu neizpildi.

Tiesas vērtējums

- 21 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pienākumu neizpildes fakts ir novērtējams atkarībā no stāvokļa, kāds dalībvalstī bija, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un vēlāk notikušās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 23. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 19. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 30. punkts).

- 22 Turklāt atbilstoši Tiesas vairākkārt nospriestajam, ja direktīvā ir tieši paredzēts dalībvalstu pienākums īstenošanas pasākumos ietvert atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievienot šo pasākumu oficiālajai publikācijai, šādā gadījumā dalībvalstij ir katrā ziņā jāpieņem pozitīvs tiesību akts, ar ko attiecīgā direktīva tiek transponēta un kas ietver šādu atsauci (šajā nozīmē skat. spriedumus, 1997. gada 27. novembris, Komisija/Vācija, C-137/96, EU:C:1997:566, 8. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 20. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 31. punkts).
- 23 Izskatāmajā lietā, tā kā Komisija Slovēnijas Republikai argumentēto atzinumu nosūtīja 2018. gada 26. janvārī, tai noteiktais divu mēnešu termiņš savu pienākumu izpildei beidzās 2018. gada 26. martā. Līdz ar to apgalvotās pienākumu neizpildes esamība vai tās neesamība ir jānovērtē, ņemot vērā šajā datumā spēkā esošo valsts tiesisko regulējumu (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 21. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 32. punkts).
- 24 Šajā ziņā, pirmkārt, netiek apstrīdēts, ka par valsts pasākumiem, attiecībā uz kuriem Slovēnijas Republika apgalvo, ka ar tiem tiek nodrošināta daļēja FITD II transponēšana, tika paziņots kā par šīs direktīvas transponēšanas pasākumiem 2018. gada 3. decembrī, proti, pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām.
- 25 Otrkārt un katrā ziņā, kā izriet no Slovēnijas Republikas atbildes uz Tiesas jautājumu tiesas sēdē, nav strīda, ka pretēji tam, kas ir prasīts FITD II 93. pantā, šajos pasākumos nav atsauces uz šo direktīvu.
- 26 No tā izriet, ka attiecīgie pasākumi neatbilst nepieciešamajiem nosacījumiem, lai tos varētu uzskatīt par pozitīvu transponēšanas aktu šī sprieduma 22. punktā minētās judikatūras izpratnē.
- 27 Tātad ir jāsecina, ka, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Slovēnijas Republika nebija nedz pieņēmusi visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu FITD II transponēšanu, nedz līdz ar to paziņojusi par šiem transponēšanas pasākumiem Komisijai.
- 28 Tādējādi ir jākonstatē, ka, līdz argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemdama visus normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu FITD II prasības, un līdz ar to nepaziņodama par šiem aktiem Komisijai, Slovēnijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai noteikti šīs direktīvas 93. pantā.

Par pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam

Par LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību

– Lietas dalībnieku argumenti

- 29 Komisija uzskata, ka LESD 260. panta 3. punkts ar Lisabonas līgumu tika ieviests nolūkā stiprināt sodīšanas mehānismu, kas sākotnēji tika ieviests ar Māstrihtas līgumu. Ņemot vērā šīs tiesību normas novatorisko raksturu un nepieciešamību nodrošināt pārskatāmību un tiesisko drošību, šī iestāde pieņēma paziņojumu ar nosaukumu “LESD 260. panta 3. punkta īstenošana”, kas publicēts 2011. gada 15. janvārī (OV 2011, C 12, 1. lpp.).
- 30 Šīs tiesību normas mērķis esot dot dalībvalstīm spēcīgāku stimulu transponēt direktīvas Savienības likumdevēja noteiktajos termiņos un garantēt Savienības tiesību aktu piemērošanu.

- 31 Komisija uzskata, ka LESD 260. panta 3. punkts ir piemērojams gan gadījumā, kad par direktīvas transponēšanas pasākumiem nav paziņots vispār, gan gadījumā, kad paziņošana par šiem pasākumiem ir notikusi daļēji.
- 32 Turklāt šī iestāde uzskata, ka, lai gan LESD 260. panta 3. punktā ir minēta situācija, kad dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem, šī tiesību norma ir piemērojama ne tikai gadījumā, kad nav paziņots par valsts pasākumiem direktīvas transponēšanai, bet arī tad, ja šādi pasākumi netiek pieņemti. Minētās tiesību normas tīri formāla interpretācija, saskaņā ar kuru tās mērķis esot nodrošināt vienīgi efektīvu paziņošanu par valsts pasākumiem, negarantējot visu attiecīgās direktīvas normu atbilstošu transponēšanu un atņemšot jebkādu lietderīgo iedarbību pienākumam transponēt direktīvas valsts tiesībās.
- 33 Šajā gadījumā runa esot par sodīšanu – papildus tam, ka nav veikts paziņojums Komisijai, – par to, ka Slovēnijas Republika nav pieņēmusi un publicējusi visus tiesību aktus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu FITD II transponēšanu valsts tiesību aktos.
- 34 Atbildot uz Slovēnijas Republikas argumentu, ar kuru tiek apstrīdēta LESD 260. panta 3. punkta piemērojamība šajā lietā, Komisija atgādina, ka šai lietai ir raksturīgs fakts, ka līdz 2018. gada 3. decembrim Slovēnijas Republika nebija paziņojusi par nevienu FITD II transponēšanas pasākumu. Komisija atzīst, ka laikā no 2018. gada 3. līdz 6. decembrim šīs direktīvas transponēšanas stāvoklis saskaņā ar paziņojumu par valstu transponēšanas pasākumiem atbilda daļējai transponēšanai. Tomēr fakts paliek fakts, ka argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigās nebija paziņots par nevienu transponēšanas pasākumu. Ierosinot noteikt naudas sodu, Komisija vēloties sodīt par laikposmu, kurā par transponēšanas pasākumiem nebija pilnībā paziņots, no dienas pēc transponēšanas termiņa beigām, proti, 2017. gada 4. jūlija, līdz 2018. gada 3. decembrim. Turklāt nav apstrīdams, ka prasības celšanas dienā Slovēnijas Republika nebija izpildījusi pienākumu paziņot par transponēšanas pasākumiem. Tāpēc neesot jāizskata jautājums par to, vai LESD 260. panta 3. punkts ir piemērojams daļējas transponēšanas gadījumā. Turklāt Slovēnijas Republikas arguments, ka LESD 260. panta 3. punkts vairs neesot piemērojams, tiklīdz dalībvalsts ir paziņojusi par daļējiem transponēšanas pasākumiem, pat ja šī paziņošana notika datumā, kurā jau norisinājās tiesvedība, atņemtu LESD 260. panta 3. punktam jebkādu lietderīgo iedarbību.
- 35 Attiecībā uz Slovēnijas Republikas argumentu, ka Komisijai esot bijis pret to jāattiecas tāpat kā pret Spānijas Karalisti, proti, uz laiku jāaptur pret to uzsāktās prasības sakarā ar valsts pienākumu neizpildi procedūra, Komisija norāda, ka pēdējā minētā dalībvalsts paziņoja Komisijai par transponēšanas pasākumiem tās norādītajā termiņā. Taču Slovēnijas Republika, neraugoties uz savām saistībām, Komisijai nebija paziņojusi par nevienu transponēšanas pasākumu pirms 2018. gada septembra beigām. Tāpēc Komisijai nebija nekāda iemesla vēl vairāk atlikt šīs prasības celšanu.
- 36 Slovēnijas Republika apstrīd LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību šajā lietā.
- 37 Savas nostājas pamatojumam tā vispirms norāda, ka šī tiesību norma nav piemērojama direktīvas daļējas transponēšanas gadījumā. Šajā gadījumā FITD II esot daļēji transponēta Slovēnijas tiesībās pirms argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām. Tomēr tas, ka dalībvalsts nesniedz Komisijai informāciju par tās pieņemto direktīvu transponēšanas pasākumiem, nenozīmē transponēšanas neesamību, pat ja runa ir par šīs direktīvas nepareizu vai nepilnīgu transponēšanu. No LESD 260. panta 3. punkta formulējuma izrietot, ka šo tiesību normu var piemērot tikai tādā gadījumā, ja dalībvalsts neveic nekādus pasākumus direktīvas transponēšanai valsts tiesību sistēmā un tātd nenosūta Komisijai nekādu paziņojumu šajā jautājumā.
- 38 Turpinājumā Slovēnijas Republika apgalvo, ka jebkura cita interpretācija, izņemot tās atbalstīto, kaitējot pienākumu neizpildes tiesvedības paredzamībai, jo Tiesas judikatūra un Komisijas prakse neļaujot skaidri nošķirt nepilnīgu transponēšanu no nepareizas transponēšanas. Šādai situācijai būtu nelabvēlīga

ietekme uz tiesiskās drošības principu un dalībvalstu vienlīdzības principu attiecībā uz Līgumu. Turklāt Komisijas ierosinātā interpretācija esot pretrunā LESD 260. panta 3. punkta šaurai interpretācijai, kas esot izņēmums, un to neapstiprinot šīs tiesību normas teleoloģiskā interpretācija.

- 39 Visbeidzot, pat ja Komisijas ierosinātā interpretācija piešķirtu šai tiesību normai noteiktu lietderīgo iedarbību, jēdziens “lietderīgā iedarbība” nevar tikt izmantots kā līdzeklis Savienības tiesību efektivitātes un lietderības palielināšanai tādā veidā, lai LESD 260. panta 3. punktu interpretētu pretēji Līguma autoru skaidrajam nodomam. Turklāt Komisijas piedāvātā interpretācija būtu pretrunā arī samērīguma principam, jo tajā ir paredzēta sodu sistēma, kas nav samērīga ar maznozīmīgas pienākumu neizpildes nelabvēlīgajām sekām, proti, nepaziņošanu Komisijai par transponēšanas pasākumiem.
- 40 Slovēnijas Republika uzskata, ka, ņemot vērā FITD II daļēju transponēšanu, transponēšanas neesamības minimālo ietekmi uz Slovēnijas un Savienības finanšu tirgiem, kā arī iepriekšēja lēmuma, ar kuru ir konstatēta pienākumu neizpilde, neesamību, ierosinātā naudas soda apmērs esot nepamatots un pārāk augsts. Šajā sakarā tā atgādina, ka ir pilnībā transponējusi FITD II gadu un četrus mēnešus pēc šīs direktīvas 93. pantā noteiktā termiņa beigām. Tā norāda arī, ka Tiesa 2005. gada 12. jūlija sprieduma Komisija/Francijs (C-304/02, EU:C:2005:444) 81. punktā ir nospriedusi, ka naudas soda piemērošanas princips vairāk pamatojas uz tādu seku izvērtējumu, kuras attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes gadījumā tiek radītas privātajām un sabiedrības interesēm, tostarp, ja pienākumu neizpilde kopš sprieduma, kurā tā tika sākotnēji konstatēta, ir turpinājusies ilgu laiku pēc tam. Visbeidzot tā apgalvo, ka Tiesa līdz šim esot piespriedusi dalībvalstīm maksāt naudas sodu vienīgi par pārkāpumiem, kas ir bijuši ilgāki par šajā lietā aplūkoto, un turklāt vienīgi pēc iepriekšēja lēmuma, kurā konstatēta pienākumu neizpilde. Līdz ar to tā uzskata, ka naudas soda noteikšana ir nesamērīga un neatbilst vienlīdzīgas attieksmes pret dalībvalstīm principam, kā arī Tiesas definētajam naudas sodu mērķim.
- 41 Igaunijas Republika un Polijas Republika būtībā apgalvo, ka LESD 260. panta 3. punkts ir piemērojams tikai tad, ja dalībvalsts noteiktajā termiņā nav veikusi nekādus transponēšanas pasākumus un nav paziņojusi par tiem Komisijai. Šīs normas piemērošanas joma neaptverot gadījumu, kad dalībvalsts ir paziņojusi Komisijai par transponēšanas pasākumiem, kurus pēdējā minētā uzskata par attiecīgās direktīvas nepareizu vai daļēju transponēšanu.
- 42 Pēc šo dalībvalstu domām, par to liecina arī fakts, ka LESD 260. panta 3. punktu var piemērot vienīgi tad, kad Komisija ir sīki pamatojusi savu lēmumu pieprasīt finansiālu sankciju piemērošanu. Proti, šādam lēmumam esot jābūt īpaši pamatotam ar katras lietas konkrētajiem apstākļiem, jo atbilstoši Tiesas judikatūrai naudas soda maksājuma uzlikšanai nevarot būt automātisks raksturs. Turklāt tikai katra gadījuma konkrēto apstākļu analīze ļautu Komisijai noteikt finansiālās sankcijas veidu, kas jāpiemēro attiecīgajai dalībvalstij, lai mudinātu to izbeigt attiecīgo pienākumu neizpildi, un noteikt tās apmēru saskaņā ar Tiesas judikatūru. Tomēr šajā lietā, no vienas puses, Komisija nav pamatojusi savu lēmumu pieprasīt naudas soda noteikšanu. No otras puses un jebkurā gadījumā, būtu nesamērīgi noteikt naudas sodu, kaut arī Slovēnijas Republika FITD II ir transponējusi.

Tiesas vērtējums

- 43 Jāatgādina, ka LESD 260. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka gadījumā, kad Komisija saskaņā ar LESD 258. pantu ceļ prasību Tiesā, uzskatīdama, ka attiecīgā dalībvalsts nav izpildījusi tai uzlikto pienākumu paziņot par direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanas pasākumiem, Komisija – ja tā to uzskata par atbilstošu – var norādīt naudas soda vai kavējuma naudas summu, kas šai dalībvalstij jāmaksā un ko tā uzskata par apstākļiem piemērotu. Saskaņā ar LESD 260. panta 3. punkta otro daļu, ja Tiesa konstatē pienākuma neizpildi, tā attiecīgajai dalībvalstij var uzlikt naudas sodu vai kavējuma naudu, nepārsniedzot Komisijas norādīto summu; pienākums veikt maksājumu stājas spēkā tajā dienā, kas noteikta Tiesas spriedumā.

- 44 Runājot par LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību, Tiesa ir nospriedusi, ka šai normai ir jāpiemēro interpretācija, ar kuru, pirmkārt, tiek ļauts gan garantēt Komisijas uzturētās prerogatīvas, lai nodrošinātu Savienības tiesību efektīvu piemērošanu, gan aizsargāt tiesības uz aizstāvību, kā arī procesuālo stāvokli, kāds dalībvalstīm ir LESD 258. panta un LESD 260. panta 2. punkta kombinētās piemērošanas rezultātā, un, otrkārt, Tiesai ir iespējams īstenot savu tiesas funkciju, proti, vienas tiesvedības ietvaros izvērtēt, vai attiecīgā dalībvalsts ir izpildījusi savus pienākumus konkrētās direktīvas transponēšanas pasākumu paziņošanas jomā, un attiecīgā gadījumā novērtēt šādi konstatētās pienākumu neizpildes smagumu un uzlikt tādu naudas sodu, ko tā uzskata par piemērotāko konkrētās lietas apstākļos (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 58. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 45. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 55. punkts).
- 45 Šajā kontekstā Tiesa LESD 260. panta 3. punktā ietverto formulējumu “pienākums paziņot par transponēšanas pasākumiem” ir interpretējusi tādējādi, ka ar to ir domāts dalībvalstu pienākums sniegt pietiekami skaidru un precīzu informāciju par direktīvas transponēšanas pasākumiem. Lai izpildītu tiesiskās drošības pienākumu un nodrošinātu visu šīs direktīvas normu transponēšanu visā attiecīgajā teritorijā, dalībvalstīm attiecībā uz katru minētās direktīvas normu ir jānorāda valsts tiesību norma vai normas, kas nodrošina tās transponēšanu. Tiklīdz šī paziņošana, vajadzības gadījumā pievienojot atbilstības tabulu, ir notikusi, Komisijas pienākums ir – lai tā varētu lūgt uzlikt attiecīgajai dalībvalstij LESD 260. panta 3. punktā paredzēto naudas sodu – pierādīt, ka atsevišķi transponēšanas pasākumi acīmredzami nepastāv vai neattiecas uz visu attiecīgās dalībvalsts teritoriju, paturot prātā, ka tiesvedībā, kas uzsākta saskaņā ar šo normu, Tiesai nav jāpārbauda, vai Komisijai paziņotie valsts pasākumi nodrošina attiecīgās direktīvas normu pareizu transponēšanu (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tikli), C-543/17, EU:C:2019:573, 59. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 46. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 56. punkts).
- 46 Tā kā atbilstoši tam, kā izriet no šā sprieduma 27. un 28. punkta, ir pierādīts, ka, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, Slovēnija nebija paziņojusi Komisijai par nevienu FITD II transponēšanas pasākumu LESD 260. panta 3. punkta izpratnē, šādi konstatētā pienākumu neizpilde ietilpst šīs tiesību normas piemērošanas jomā.
- 47 Saistībā ar jautājumu par to, vai – kā apgalvo Igaunijas Republika un Polijas Republika – Komisijai katrā atsevišķā gadījumā ir jāpamato savs lēmums lūgt piemērot naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam vai arī šī iestāde to var darīt bez pienākuma sniegt pamatojumu visos gadījumos, kas ietilpst šīs normas piemērošanas jomā, ir jāatgādina, ka Komisijai kā Līgumu sargātājai saskaņā ar LES 17. panta 1. punkta otro teikumu ir rīcības brīvība pieņemt šādu lēmumu.
- 48 Proti, LESD 260. panta 3. punkts nav aplūkojams nošķirti, bet gan saistībā ar pienākumu neizpildes tiesvedības ierosināšanu atbilstoši LESD 258. pantam. Taču, ciktāl lūgums piespriest naudas sodu atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam ir uzskatāms tikai par pienākumu neizpildes tiesvedības papildnoteikumu, ar kuru tiek nodrošināta šīs tiesvedības efektivitāte, un kad attiecībā uz šādas tiesvedības sākšanu Komisijai ir rīcības brīvība, kas nav pakļauta Tiesas pārbaudei (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 49. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 59. punkts), šīs tiesību normas piemērošanas nosacījumiem nav jābūt šaurākiem par tiem, ar kādiem tiek īstenots LESD 258. pants.
- 49 Turklāt jānorāda, ka, piemērojot LESD 260. panta 3. punktu, tikai Tiesas kompetencē ir uzlikt dalībvalstij naudas sodu. Pieņemot šādu lēmumu pēc lietas izskatīšanas atbilstoši sacīkstes principam, Tiesai savs lēmums ir jāpamato. Tādējādi apstāklis, ka Komisija nav pamatojusi savu izvēli lūgt Tiesu

- piemērot LESD 260. panta 3. punktu, neietekmē attiecīgās dalībvalsts procesuālās garantijas (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 50. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 60. punkts).
- 50 Jāpiebilst – apstākļi, ka Komisijai nav katrā atsevišķā gadījumā jāpamato savs lēmums lūgt uzlikt naudas sodu saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu, neatbrīvo šo iestādi no pienākuma pamatot ierosinātā naudas soda veidu un apmēru, šajā ziņā ņemot vērā Komisijas pieņemtās pamatnostādnes, tostarp tās, kas ir ietvertas Komisijas paziņojumos, kuri, kaut arī nav saistoši Tiesai, veicina Komisijas darbības pārskatāmības, paredzamības un tiesiskās drošības nodrošināšanu (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 51. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 61. punkts).
- 51 Šāds pienākums norādīt ierosinātā naudas soda veida un apmēra pamatojumu ir vēl jo nozīmīgāks tādēļ, ka – atšķirībā no LESD 260. panta 2. punktā paredzētā – šī panta 3. punktā ir noteikts, ka saskaņā ar šo tiesību normu ierosinātā tiesvedībā Tiesai ir tikai ierobežota novērtējuma brīvība, jo gadījumā, kad tā konstatē pienākuma neizpildi, Tiesai ir saistošs Komisijas priekšlikums attiecībā gan uz naudas soda veidu, kuru Tiesa var uzlikt, gan uz soda maksimālo apmēru, kuru tā var noteikt (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 52. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 62. punkts).
- 52 Proti, no LESD 260. panta 3. punkta izriet, ka Komisijai ir jānorāda “noteikts tās sodanaudas vai kavējuma naudas apjoms”, kas attiecīgajai dalībvalstij jāmaksā, bet arī tas, ka Tiesa var uzlikt naudas sodu, tikai “nepārsniedzot Komisijas noteikto summu”. LESD autori ir izveidojuši tiešu saikni starp sodu, ko Komisija prasa noteikt, un sodu, ko Tiesa var piespriest, piemērojot šo tiesību normu (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 53. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 63. punkts).
- 53 Attiecībā uz Slovēnijas Republikas argumentāciju par atšķirīgo attieksmi salīdzinājumā ar Spānijas Karalisti saistībā ar FITD II transponēšanu vai pirmstiesas procedūras ilgumu šajā lietā ir jānorāda, pirmkārt, ka šī argumentācija attiecas nevis uz LESD 260. panta 3. punkta piemērojamību tādai pienākumu neizpildei kā šajā lietā, bet gan uz prasības pieteikuma par naudas soda samaksu pamatotību šajā lietā, kura vērtējums tiks veikts vēlāk. Otrkārt un katrā ziņā, tā kā Komisijai ir rīcības brīvība celt prasību par pienākumu neizpildi pret kādu dalībvalsti, tas, ka tā nav cēlusi šādu prasību pret Spānijas Karalisti, nevar atspēkot Komisijas iespēju, piemērojot LESD 260. panta 3. punktu, lūgt, lai Slovēnijas Republikai tiktu piespriests maksāt naudas sodu.
- 54 Līdz ar to ir jākonstatē, ka LESD 260. panta 3. punkts ir piemērojams tādā situācijā kā izskatāmajā lietā.

Par naudas soda uzlikšanu izskatāmajā lietā

– Lietas dalībnieku argumenti

- 55 Attiecībā uz uzliedzamo naudas sodu apmēru Komisija saskaņā ar nostāju, kas atspoguļota 2011. gada 15. janvāra paziņojuma 23. punktā, uzskata, ka, ciktāl pienākuma paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem neizpilde nav mazāk smaga par pienākumu neizpildi, par kuru var tikt piemēroti LESD 260. panta 2. punktā minētie sodi, LESD 260. panta 3. punktā paredzēto finansiālu sankciju aprēķināšanas kārtībai esot jābūt tādai pašai kā noteikumiem, kas tiek piemēroti šī panta 2. punktā noteiktajā procedūrā.

- 56 Šajā lietā Komisija lūdz piemērot naudas sodu, kura apmērs ir aprēķināts saskaņā ar pamatnostādņem, kas ietvertas Komisijas priekšsēdētāja 2005. gada 9. decembra paziņojumā – kurš ir atjaunināts ar 2017. gada 13. decembra paziņojumu “Par to datu atjaunināšanu, kurus izmanto, lai aprēķinātu sodanaudas un kavējuma naudas, ko Komisija ierosina Tiesai piemērot pienākuma neizpildes procedūrās” (C(2017) 8720) –, un kura minimālā fiksētā summa Slovēnijas Republikai ir 496 000 EUR. Tomēr šī minimālā fiksētā summa šajā gadījumā neesot piemērojama, jo tā ir zemāka par summu, ko iegūst, aprēķinot naudas sodu atbilstoši šiem paziņojumiem. Lai noteiktu šī aprēķina bāzes summu dienā, standarta pamatsumma, proti, 230 EUR, ir jāreizina ar smaguma koeficientu, kas skalā no 1 līdz 20 šajā lietā ir 10, un reizinātāju “n”, kas Slovēnijas Republikai ir 0,86. Tādējādi summa dienā ir 1978 EUR, un tā ir jāreizina ar to dienu skaitu, kas ir pagājušas no 2017. gada 4. jūlija, proti, nākamās dienas pēc FITD II paredzētā transponēšanas termiņa beigām, līdz 2018. gada 5. decembrim, proti, iepriekšējai dienai, pirms Slovēnijas Republika paziņoja par šīs direktīvas pilnīgas transponēšanas pasākumiem, kopā – 520 dienas. Līdz ar to piemērojamais naudas sods ir 1 028 560 EUR.
- 57 Attiecībā uz to, ka Tiesa 2018. gada 14. novembra spriedumā Komisija/Griekija (C-93/17, EU:C:2018:903) ir nospriedusi, ka vairs nav jāņem vērā kritērijs attiecībā uz balsu skaitu, kas dalībvalstij ir Eiropas Savienības Padomē, lai aprēķinātu piemērojamo finansiālo sankciju apmēru, un tādējādi Komisijas izmantotais reizinātājs “n” vairs nebūtu atbilstošs, Komisija norāda, ka tās dienesti ir izstrādājuši jaunu aprēķina metodi, ņemot vērā gan šo iekšzemes kopprodukta (IKP) bruto summu, gan katras dalībvalsts politisko svaru, bet ka šī jaunā kārtība, kas ir publicēta pēc šīs prasības celšanas, nav piemērojama izskatāmajā lietā. Katrā ziņā Komisija uzskata, ka tās priekšlikums ir lietderīga atsaucē attiecībā uz sodiem, kurus Tiesa varētu uzlikt.
- 58 Attiecībā uz Slovēnijas Republikas argumentu par nepareizu pārkāpuma smaguma novērtējumu un nepieciešamo sodu apmēra nesamērīgumu, lai gan tā 2018. gada 3. decembrī paziņoja par daļējas transponēšanas pasākumiem, Komisija norāda, ka LESD 260. panta 3. punktā ir paredzēts, ka sods var tikt uzlikts arī par transponēšanas pasākumu nepaziņošanu pašu par sevi. Tādēļ šis noteikums paredz sankcijas ne tikai par to, ka direktīva nav transponēta, bet arī par formālā pienākuma paziņot par transponēšanas pasākumiem neievērošanu.
- 59 Attiecībā uz argumentiem, kuri saistīti ar situāciju Slovēnijas finanšu tirgū un kuru mērķis ir atbalstīt Slovēnijas Republikas apgalvojumu, ka pārkāpuma smaguma koeficients būtu jāsamazina, pamatojoties uz to, ka FITD II netransponēšanas sekas šajā dalībvalstī būtu mazāk nozīmīgas, nekā Komisija ir uzskatījusi, pēdējā minētā atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvu obligātais raksturs nozīmē pienākumu visām dalībvalstīm ievērot termiņus, kuri tajās ir noteikti, lai to izpilde būtu vienveidīgi nodrošināta visā Savienībā kopumā (spriedums, 1976. gada 22. septembris, Komisija/Itālija, 10/76, EU:C:1976:125, 12. punkts). Turklāt Komisija norāda, ka Tiesa attiecīgi 2010. gada 14. janvāra spriedumā Komisija/Čehijas Republika (C-343/08, EU:C:2010:14) 39. un 42. punktā ir nospriedusi, ka direktīvā paredzētas konkrētas darbības neesamība noteiktā dalībvalstī nevar šo valsti atbrīvot no pienākuma pieņemt normatīvus vai administratīvus aktus, lai nodrošinātu pienācīgu visu šīs direktīvas tiesību normu transponēšanu, un ka tas nav nepieciešams vienīgi tad, ja direktīvas transponēšanai nav jēgas ģeogrāfisku iemeslu dēļ.
- 60 Komisija turklāt apstrīd, ka naudas soda piemērošana būtu uzskatāma par izņēmumu, kas tiek izmantots tikai īpašos apstākļos. Proti, ar direktīvu novēlotu transponēšanu tiek apdraudēta ne tikai Savienības tiesību aktos paredzēto vispārējo interešu aizsardzība, kuras dēļ neesot pieļaujama nekāda novēlošanās, bet arī – un it īpaši – to Eiropas pilsoņu aizsardzība, kuriem no šiem tiesību aktiem izriet subjektīvas tiesības.
- 61 Visbeidzot, Komisija apgalvo, ka tai nav jāaprēķina pārkāpuma “reālais risks” situācijā, kāda ir šajā lietā, kurai raksturīgs fakts, ka Slovēnijas Republika līdz prasības celšanas dienai nebija paziņojusi par nevienu transponēšanas pasākumu valsts tiesību aktos. Komisija precizē, ka tā pārbauda direktīvu transponēšanas valsts tiesību aktos pilnīgumu, pamatojoties tikai uz attiecīgās dalībvalsts paziņotajiem pasākumiem, nespējot šajā sakarā ņemt vērā citu iepriekš nepaziņotu elementu iespējamo esamību, kas

varētu novērst nepilnības, kuras izriet no paziņotajiem transponēšanas pasākumiem. Tātad dalībvalsts nevar pārņemt Komisijai, ka tā ir aprobežojusies ar ierosinātā soda apmēra noteikšanu tikai attiecībā uz transponēšanas pasākumiem, par kuriem tai paziņots, nevis visiem citiem iespējamajiem pasākumiem, kas varēja būt noteikti valsts tiesību aktos.

- 62 Slovēnijas Republika apstrīd Komisijas ierosinātā naudas soda apmēru, apgalvojot, ka tas nav pamatots un ka tas ir pārmērīgi liels. Konkrētāk, attiecībā uz naudas soda aprēķināšanu šī dalībvalsts norāda, ka Komisija procedūrā saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu nevar piemērot to pašu aprēķina kārtību, kas piemērojama lietās, kuras ierosinātas, pamatojoties uz šī paša panta 2. punktu. Turklāt vairs neesot jāatsaucas uz Komisijas izmantoto reizinātāju “n”, jo Tiesa esot atteikusies no kritērija, kas balstīts uz dalībvalstij pieejamo balsu skaitu Padomē, un balstoties vienīgi uz vienīgi uz dalībvalsts IKP kā noteicošo faktoru (spriedums, 2018. gada 14. novembris, Komisija/Grieķija, C-93/17, EU:C:2018:903, 141. punkts). Tiesa kā atsauci varēja izmantot, augstākais, reizinātāju “n”, ko Komisija noteikusi savā paziņojumā “Izmaiņas vienreizēju soda maksājumu un dienas kavējuma naudas aprēķina metodē, kuras Komisija ierosinājusi saistībā ar pārkāpumu procedūrām Eiropas Savienības Tiesā”, kas publicēts 2019. gada 25. februārī (OV 2019, C 70, 1. lpp.), kurā tā noteica minēto reizinātāju, pamatojoties uz IKP un dalībvalstij paredzēto pārstāvju skaitu Eiropas Parlamentā, ja tā uzskatītu, ka tā ir piemērotāka metode naudas soda noteikšanai nekā vienīgi atsauce uz IKP.
- 63 Turklāt, pēc šīs dalībvalsts domām, Komisija, lūgdama Tiesu piemērot finansiālo sankciju, pamatojoties uz LESD 260. panta 3. punktu, nevar piemērot to pašu smaguma skalu no 1 līdz 20, kas piemērojama lietās, uz kurām attiecas LESD 260. panta 2. punkts. Tādā gadījumā kā pamatlietā aplūkotais šādi skalai, ņemot vērā LESD 260. panta 3. punkta mērķi, būtu jābūt ierobežotākai. Turklāt Komisija esot atsaukusies vispārēji uz pārkāpto Savienības tiesību aktu nozīmīgumu un uz to, cik nopietna ir FITD II netransponēšanas ietekme uz vispārējām un īpašām interesēm, pieņemot, ka šī direktīva vispār nav transponēta. Tomēr, šādi rīkojoties, Komisija neesot ņēmusi vērā vairākus atbildību mīkstinošus apstākļus, kas raksturīgi šai lietai. Proti, izskatāmajā lietā minētās direktīvas daļēja transponēšana Slovēnijas tiesību sistēmā neesot nelabvēlīgi ietekmējusi tirdzniecību tirdzniecības vietās, finanšu instrumentu tirgus darbību Slovēnijā vai iekšējā tirgus darbību, pārrobežu pakalpojumu sniegšanu dažādiem ieguldījumu pakalpojumiem un darbībām, tiesisko drošību vai Eiropas finanšu tirgu, vai arī uzņēmumus un citus tirgus dalībniekus. Šādos apstākļos pārkāpuma smaguma koeficientam būtu jābūt mazākam par 10, lai naudas soda summa būtu atbilstoša apstākļiem un samērīga ar pārkāpumu.
- 64 Slovēnijas Republika šajā ziņā piebilst, ka divus mēnešus pēc šīs prasības celšanas, 2018. gada 6. decembrī, tā pilnībā izpildīja savus pienākumus attiecībā uz FITD II transponēšanu un ka tā ir informējusi Komisiju, tomēr pēdējā minētā nav samazinājusi prasītā naudas soda apmēru. Tomēr, ja naudas soda maksājuma mērķis patiešām bija mudināt dalībvalstis pildīt savus pienākumus, tad nevajadzētu piespiest dalībvalstij, kas jau pienākumu neizpildes tiesvedības pirmajā stadijā pieņēma transponēšanas pasākumus un paziņoja par tiem Komisijai, maksāt visu pieprasīto naudas sodu summu.
- 65 Igaunijas Republika un Polijas Republika it īpaši apgalvo, ka judikatūru, kas attiecas uz LESD 260. panta 2. punktu, nevar automātiski piemērot tā paša panta 3. punktam, jo šī 3. punkta mērķis ir sodīt par mazāk smagu pārkāpumu nekā tas, kas minēts 2. punktā un ko veido tas, ka nav izpildīts pirmais Tiesas spriedums, kurā konstatēta pienākumu neizpilde. Turklāt Slovēnijas Republika lojāli sadarbojās ar Komisiju, un tā nav vainojama par kavēšanos ar FITD II transponēšanu. Tāpēc Komisijas ierosinātais pārkāpuma smaguma koeficients esot nesamērīgs un būtu jāsamazina.

– Tiesas vērtējums

- 66 Attiecībā, pirmkārt, uz argumentu, ka esot nesamērīgi piemērot naudas sodu situācijā, kad tiesvedības laikā Slovēnijas Republika ir izbeigusi attiecīgo pienākumu neizpildi, jāatgādina, ka, pirmām kārtām, ja dalībvalsts nav izpildījusi savu pienākumu paziņot par direktīvas transponēšanas pasākumiem – neatkarīgi no tā, vai tā informāciju nav sniegusi vispār vai tā ir tikusi sniegta daļēji, vai arī sniegtā informācija nav bijusi pietiekami skaidra un precīza –, šis apstāklis vien var būt pamats, lai sāktu LESD 258. pantā noteikto tiesvedību, kuras mērķis konstatēt šo pienākumu neizpildi (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 51. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 64. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 74. punkts).
- 67 Otrām kārtām, LESD 260. panta 3. punktā paredzētā mehānisma ieviešanas mērķis ir ne tikai stimulēt dalībvalstis pēc iespējas ātrāk izbeigt pienākumu neizpildi, kas, ja nebūtu šāda pasākuma, drīzāk turpinātos, bet arī atvieglot un paātrināt procedūru, saskaņā ar kuru tiek piemēroti naudas sodi par to, ka nav izpildīts pienākums paziņot par valsts pasākumu direktīvas, kas pieņemta saskaņā ar likumdošanas procedūru, transponēšanai, precizējot, ka pirms šāda mehānisma ieviešanas finansiālas sankcijas dalībvalstīm, kuras nebija ievērojušas agrākā Tiesas spriedumā noteiktos termiņus un nebija izpildījušas savu pienākumu veikt transponēšanu, varēja tikt noteiktas tikai vairākus gadus pēc minētā sprieduma (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 52. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 64. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 74. punkts).
- 68 Tomēr ir jākonstatē, ka, lai sasniegtu LESD 260. panta 3. punktā izvirzīto mērķi, ir paredzētas divu veidu finansiālas sankcijas, proti, naudas sods un kavējuma nauda.
- 69 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras izriet, ka izvēle, kuru no pasākumiem piemērot, ir atkarīga no katra pasākuma spējas sasniegt izvirzīto mērķi, ņemot vērā konkrētos lietas apstākļus. Kavējuma naudas noteikšana šķiet īpaši piemērota, lai stimulētu dalībvalsti, cik ātri vien iespējams, izpildīt pienākumu, kuru tā turpinātu nepildīt, ja šāds pasākums netiktu piemērots, savukārt naudas soda piespriešana vairāk balstās uz izvērtējumu, kādas sekas attiecīgās dalībvalsts pienākumu neizpildes rezultātā tiek nodarītas privātajām un sabiedrības interesēm, it īpaši, ja pienākums nav ticis izpildīts ilgstoši (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 66. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 76. punkts).
- 70 Šādos apstākļos prasība, ar kuru Komisija lūdz piemērot naudas sodu, kā tas ir šajā lietā, nevar tikt noraidīta kā nesamērīga tikai tādēļ vien, ka tās priekšmets ir pienākumu neizpilde, kas, lai gan tā ir bijusi ilgstoša, ir beigusies brīdī, kad Tiesa veic strīdīgo faktu pārbaudi.
- 71 Otrkārt, attiecībā uz iespēju piemērot finansiālu sodu konkrētajā lietā ir jāatgādina, ka tieši Tiesai – ņemot vērā konkrētās izskatāmās lietas apstākļus, kā arī Tiesas ieskatā vajadzīgo pārliecinātības un atturēšanas pakāpi – ir jānosaka atbilstošs finansiāls sods, lai tostarp novērstu Savienības tiesību līdzīgu pārkāpumu atkārtēšanos (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 78. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 68. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 78. punkts).

- 72 Šajā lietā ir jāuzskata, ka, lai gan Slovēnijas Republika ir sadarbojusies ar Komisijas dienestiem visas pirmstiesas procedūras laikā, informējusi tos par procedūras virzību FITD II transponēšanas pasākumu pieņemšanā un pielikusi pūles, lai tiesvedības laikā izbeigtu pienākumu neizpildi, kas tai tiek pārņemta, visi tiesiskie un faktiskie apstākļi, kas ir saistīti ar konstatēto pienākumu neizpildi, proti, fakts, ka līdz argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām un pat līdz šīs prasības celšanai nebija paziņots par nevienu pasākumu, kas ir vajadzīgs šīs direktīvas transponēšanai, norāda uz to, ka, lai efektīvi novērstu tādu pašu Savienības tiesību pārkāpumu atkārtēšanos arī turpmāk, ir pamats noteikt tādu atturošu pasākumu kā naudas soda piemērošana (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 69. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 79. punkts).
- 73 Šo vērtējumu neietekmē šā sprieduma 53. punktā izklāstītie argumenti. Proti, pirmām kārtām, kā tika atgādināts šajā punktā, Komisijai tostarp ir pienākums izvērtēt iespēju vērsties pret dalībvalsti un izvēlēties brīdi, kad tā sāk procedūru pienākumu neizpildes dēļ pret šo dalībvalsti. Turpinājumā šajā lietā netiek apstrīdēts, ka Spānijas Karaliste, atšķirībā no Slovēnijas Republikas, tai paredzētajā termiņā paziņoja Komisijai par FITD II transponēšanas pasākumiem. Visbeidzot, netiek apgalvots, ka atbildes termiņi, kas šajā gadījumā bija noteikti brīdinājuma vēstulē un argumentētajā atzinumā, bija īpaši īsi vai nepamatoti un ka tie būtu likuši apšaubīt pirmstiesas procedūras mērķus, proti, dot attiecīgajai dalībvalstij iespēju izpildīt savus no Savienības tiesību aktiem izrietošos pienākumus un lietderīgi izmantot savus aizsardzības līdzekļus pret Komisijas izteiktajiem iebildumiem (spriedums, 2017. gada 19. septembris, Komisija/Īrija (Reģistrācijas nodoklis), C-552/15, EU:C:2017:698, 28. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt, kā izriet no šī sprieduma 5. un 6. punktā izklāstītajiem faktiem, Slovēnijas Republika pilnībā apzinājās, ka tā nav izpildījusi FITD II 93. pantā paredzētos pienākumus vismaz sākot no 2017. gada 4. jūlija.
- 74 Treškārt, attiecībā uz šajā lietā piemērojamā naudas soda aprēķināšanu ir jāatgādina, ka, īstenojot savu novērtējuma brīvību jomā, kas ir ierobežota ar Komisijas priekšlikumiem, kā tas ir izklāstīts šī sprieduma 51. punktā, Tiesai ir jānosaka naudas soda – kuru dalībvalstij var piespriest samaksāt saskaņā ar LESD 260. panta 3. punktu – apmērs tādējādi, lai tas būtu, pirmām kārtām, piemērots apstākļiem un, otrām kārtām, samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Šajā ziņā atbilstošo faktoru vidū ir tādi elementi kā konstatētā pārkāpuma smagums, laikposms, cik ilgi tas ir turpinājies, kā arī attiecīgās dalībvalsts maksātspēja (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 72. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 81. punkts).
- 75 Pirmām kārtām, attiecībā uz pārkāpuma smagumu ir jāatgādina, ka pienākums veikt valsts pasākumus, lai nodrošinātu direktīvas pilnīgu transponēšanu, un pienākums paziņot par šiem pasākumiem Komisijai ir dalībvalstu pienākumi, kas ir būtiski, lai nodrošinātu Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, un ka šo pienākumu neizpilde līdz ar to ir jāuzskata par tādu, kurai ir noteikta smaguma pakāpe (spriedumi, 2019. gada 8. jūlijs, Komisija/Belģija (LESD 260. panta 3. punkts – Ātrdarbīgi tīkli), C-543/17, EU:C:2019:573, 85. punkts; 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 73. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 82. punkts).
- 76 Turklāt FITD II ir svarīgs Savienības regulējuma instruments, ko piemēro finanšu tirgiem, jo tās mērķis ir uzlabot Savienības finanšu tirgu konkurētspēju, izveidojot vienotu ieguldījumu pakalpojumu un darbību tirgu, vienlaikus nodrošinot ieguldītāju augstu un saskaņotu aizsardzības līmeni finanšu instrumentu nozarē. Tādu noteikumu neesamība vai nepietiekamība valsts līmenī, kas garantē pareizu finanšu tirgu darbību un ieguldītāju aizsardzību, jāuzskata par īpaši smagu, ņemot vērā to sekas uz sabiedriskajām un privātajām interesēm Savienībā.

- 77 Lai arī tiesvedības gaitā Slovēnijas Republika ir izbeigusi tai pārņemto pienākumu neizpildi saistībā ar tās pieļauto nepaziņošanu, tomēr šī pienākumu neizpilde turpinājās pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām, proti, 2018. gada 26. marta, līdz ar to Savienības tiesību efektivitāte nav tikusi nepārtraukti nodrošināta.
- 78 Šī pienākumu neizpildes pārkāpuma smagumu turklāt pastiprina apstākļi, ka līdz šim datumam Slovēnijas Republika vēl nebija paziņojusi par nevienu FITD II transponēšanas pasākumu.
- 79 Slovēnijas Republikas izvirzītie argumenti, lai attaisnotu FITD II transponēšanas kavēšanos, proti, jau uzsāktā likumdošanas procesa pārtraukšana sakarā ar pirmstermiņa parlamenta vēlēšanām, nevar ietekmēt attiecīgā pārkāpuma smagumu, jo saskaņā ar pastāvīgo judikatūru dalībvalsts iekšējā prakse vai situācijas nevar attaisnot pienākumu un termiņu, kas izriet no Savienības direktīvām, neievērošanu vai attiecīgi to novēlotu vai nepilnīgu transponēšanu (spriedums, 2017. gada 13. jūlijs, Komisija/Spānija, C-388/16, nav publicēts, EU:C:2017:548, 41. punkts).
- 80 Turpretī, vērtējot *in concreto* pārkāpuma smagumu, ir jāņem vērā fakts, ka atbilstoši Slovēnijas Republikas norādītajam, ko Komisija nav apstrīdējusi, praktiskās sekas novēlotai FITD II transponēšanai Slovēnijas tiesību aktos attiecībā uz Slovēnijas finanšu tirgu un citiem Savienības finanšu tirgiem, kā arī ieguldītāju aizsardzību, ņemot vērā Slovēnijas finanšu tirgus lielumu, joprojām ir samērā nelielas.
- 81 Otrkārt, attiecībā uz pārkāpuma ilgumu ir jāatgādina, ka tas principā ir jānovērtē, ņemot vērā datumu, kurā Tiesa vērtē faktus, nevis brīdi, kad Komisija ir vērsusies Tiesā. Ir jāuzskata, ka šāda faktu vērtēšana notiek līdz brīdim, kad tiek pabeigta tiesvedība (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 77. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 86. punkts).
- 82 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka aplūkotā pienākumu neizpilde ir izbeigta 2018. gada 6. decembrī, proti, pirms šīs tiesvedības pabeigšanas.
- 83 Attiecībā uz jautājumu, kad sākas laikposms, kas ir jāņem vērā, nosakot atbilstoši LESD 260. panta 3. punktam uzliedzamā naudas soda apmēru, ir jāprecizē, Tiesa ir nospriedusi, ka – atšķirībā no kavējuma naudas, kas uzliedzama par kavējuma dienām, – atsauces datums, lai izvērtētu aplūkotās pienākuma neizpildes ilgumu, ir nevis datums, kurā ir beidzies argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, bet gan aplūkotajā direktīvā paredzētais transponēšanas datums (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 79. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 90. punkts).
- 84 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka FITD II 93. pantā paredzētajā transponēšanas datumā, proti, 2017. gada 3. jūlijā, Slovēnijas Republika nebija pieņēmusi visus normatīvus un administratīvus aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu šīs direktīvas transponēšanu, un līdz ar to nebija arī paziņojusi Komisijai par šīs direktīvas transponēšanas pasākumiem. No tā izriet, ka attiecīgā pienākumu neizpilde, kas beidzās tikai 2018. gada 6. decembrī, bija turpinājusies aptuveni 17 mēnešus.
- 85 Trešām kārtām, runājot par attiecīgās dalībvalsts maksātspēju, no Tiesas judikatūras izriet, ka ir jāņem vērā dalībvalsts IKP nesenās attīstības tendences, kādas tās ir brīdī, kad Tiesa pārbauda faktus (spriedumi, 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Rumānija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-549/18, EU:C:2020:563, 85. punkts, un 2020. gada 16. jūlijs, Komisija/Īrija (Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršana), C-550/18, EU:C:2020:564, 97. punkts).

- 86 Ņemot vērā visus šīs lietas apstākļus un ievērojot Tiesas novērtējuma brīvību, kas ir noteikta LESD 260. panta 3. punktā, kurā ir paredzēts, ka Tiesa, uzliekot maksāt naudas sodu, attiecībā uz tās apmēru nevar pārsniegt Komisijas norādīto summu, ir jāuzskata, ka, lai efektīvi novērstu no FITD II 93. panta izrietošam pārkāpumam līdzīgu pārkāpumu atkārtēšanos turpmāk un nolūkā nodrošināt Savienības tiesību pilnīgu efektivitāti, ir pamats piemērot naudas sodu 750 000 EUR apmērā.
- 87 Līdz ar to Slovēnijas Republikai ir jāpiespriež samaksāt Komisijai naudas sodu 750 000 EUR apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 88 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Slovēnijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež segt pašai savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.
- 89 Saskaņā ar šī paša reglamenta 140. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstis, kas iestājušās tiesvedībā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas, ir jānolemj, ka Vācijas Federatīvā Republika, Igaunijas Republika, Austrijas Republika un Polijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **Līdz argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa beigām nepieņemama vai, jebkurā gadījumā, nepaziņodama Eiropas Komisijai normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/1034 (2016. gada 23. jūnijs), prasības, Slovēnijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai noteikti Direktīvas 2014/65, kas grozīta ar Direktīvu 2016/1034, 93. pantā.**
- 2) **Piespriest Slovēnijas Republikai samaksāt Eiropas Komisijai naudas sodu 750 000 EUR apmērā.**
- 3) **Slovēnijas Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**
- 4) **Vācijas Federatīvā Republika, Igaunijas Republika, Austrijas Republika un Polijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.**

[Paraksti]